

**A MAGYAR BIOLÓGIAI TÁRSASÁG
EMBERTANI SZAKOSZTÁLYÁNAK MŰKÖDÉSE
A 2009. ÉVBEN**

362. szakülés, 2008. december 8.

Regöly-Mérei János (Semmelweis Egyetem, III. Sz. Sebészeti Tanszék): Ahogy én láttam apámat.

Józsa László (Országos Baleseti és Sürgősségi Intézet, Pathológiai és Szövetkonzerváló Osztály): Regöly-Mérei Gyula paleopathológiai kutatásai.

Wolff Katalin (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Embertani Tanszék, biológus szakos hallgató): Zalavár-Kápolna Árpád-kori temető: a régészet és a történeti antropológia eredményei.

363. szakülés, 2009. február 9.

Kovács László (MTA Régészeti Intézete): Dús Ferenc tanár (1888–1945), aki antropológusként is kezdte.

Köhler Kitti (MTA Régészeti Intézete): A késő bronzkori Pilinyi kultúra hamvasztásos rítusú temetkezéseinek embertani vizsgálata Zagyvapálfalva lelőhelyről.

Joubert Kálmán¹, **Bass László**², **Gyenis Gyula**³, **Gárdos Éva**⁴, **Darvai Sarolta**⁵, **Ágfalvi Rózsa**⁶ (¹KSH Népeségtudományi Kutatóintézet, ²ELTE TÁTK Szociális Tanulmányok Intézete, ³ELTE TTK Embertani Tanszék, ⁴KSH Társadalmi Szolgáltatások Statisztikai Főosztály, ⁵ELTE Tanító és Óvóképző Főiskola, ⁶ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium): Összefüggések a gyermek növekedése és a család szociális körülményei között.

364. szakülés, 2009. május 18.

Pápai Júlia köszöntése.

Pálfi György¹, **Molnár Erika**¹, **Telbisz Éva**¹, **Panuel Michel**², **Dutour Olivier**³ (¹SZTE TTIK Embertani Tanszék, ²Service de Radiologie, Hôpital Nord, Marseille, France, ³Département d'Anthropologie, Faculté de Médecine, Université de la Méditerranée, Marseille, France): Osteoporosis és csípőtáji fracturák egy X–XII. századi embertani szériában.

Just Zsuzsanna¹, **Bíró Renáta**¹, **Ósz Brigitta**² (¹SZTE TTIK Embertani Tanszék, ²Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat, Pécs): Gyermekkori lábdominancia.

Pintér Zoltán, Vida Ernesztina, Németh Zsanett, Just Zsuzsanna (SZTE TTIK Embertani Tanszék): Lusták és nagyevők? Egyetemisták obezitás vizsgálata fizikai aktivitásuk tükrében.

Bereczki Zsolt, Kristóf Lilla, Molnár Erika, Marcsik Antónia, Pálfi György (SZTE TTIK Embertani Tanszék): Lehetséges brucellózisos esetek dél-alföldi temetőekben: a fertőzéses eredetű csigolyaelváltozások diagnosztikai problémái.

Molnár Erika, Kiss Tivadar, Hegyi Andrea, Lovász Gabriella, Pálfi György (SZTE TTIK Embertani Tanszék): A koponya fejlődési rendellenességeinek tanulmányozása Bácsalmás Homokbánya késő középkori temető embertani anyagában.

Évinger Sándor

***

A Magyar Biológiai Társaság dr. Bodzsár Éva tanszékvezető egyetemi tanárt (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Embertani Tanszék, Budapest), az Anthropologiai Közlemények szerkesztőjét kimagasló oktatói és kutatói tevékenységéért, valamint az Embertani Szakosztályban végzett aktív munkásságáért 2009. márciusában Gelei József emlékéremmel tüntette ki.

TARTALOM – CONTENTS

Szakmai életrajz – Curriculum vitae

Dr. Pápai Júlia

3

Eredeti közlemények – Original papers

KÖHLER K. – HAJDU T. – MARCSIK A.: Az Abony-Turjányos-dűlő lelőhelyen feltárt késő rézkori többes temetkezések embertani vizsgálatának eredményei – *The results of the physical anthropological study of the skeletal remains from the Late Copper Age mass graves at the site of Abony-Turjányos-dűlő*

5

WOLFF K. – ÉVINGER S. – GYENIS GY.: Zalavár-kápolna Árpád-kori temető kronológiailag elkülönülő csoportjainak antropológiai vizsgálata – *Anthropological examination of the chronologically separated groups in the Arpadian-Age cemetery of Zalavár-Kápolna*

23

JÁNOS I. – SZATHMÁRY L. – KISS F. – HÜSE L.: A Tiszántúl egy mikrorégiójának (Észak-Hajdúság) paleodemográfiai összefüggésrendszere a X–XIII. században – *Paleodemographical relationships in a micro-region (Northern-Hajdúság) in Tiszántúl in the X–XIIIth c.*

35

BODZSÁR É. – ZSÁKAI A. – NÉMETH Á. – HRICISÁK L.: Budapesti gyermekek növekedési mintázatának szekuláris változása – *Secular growth changes in the growth pattern of Budapest children*

49

ZSÁKAI A. – TAUSZ K. – ÁGOTA A. – BODZSÁR É.: A gyermekek testszerkezete és szocio-demográfiai státusza közötti kapcsolat hazai jellemzői – *The characteristics of the relationship between the body structure and the socio-demographic status of Hungarian children*

61

KARKUS ZS. – ZSÁKAI A. – BODZSÁR É. B.: Physical self-concept in relation of body shape in Hungarian adolescents

75

A magyar antropológia története – History of the Hungarian Anthropology

KOVÁCS L. – REJSZ, T.M.: Egy hadifogoly-antropológus tanár: Dús Ferenc (1888–1945) – *A Hungarian physical anthropologist as a prisoner of war then teacher: Ferenc Dús (1888–1945)*

81

Módszertani irányelvek – Methodology

PAP I. – PÁLFI GY.: A történeti embertani anyagok kezelését és elsődleges feldolgozását szabályozó egységes protokoll megteremtésének szükségessége, alkalmazási viszonyai és az azokkal kapcsolatos általános javaslatok – *Necessity, practice and recommendations of standard Historical Anthropological Protocol for regulation of recovering, curation, caring and preliminary anthropological investigations of the anthropological material, as well as relevant general recommendations*

101

PAP I. – FÓTHI E. – JÓZSA L. – BERNERT ZS. – HAJDU T. – MOLNÁR E., BERECSKI ZS. – LOVÁSZ G. – PÁLFI GY.: Történeti embertani protokoll a régészeti feltárások embertani anyagainak kezelésére, alapszintű feldolgozására és elsődleges tudományos vizsgálatára – *Historical Anthropological Protocol for recovering, curation, caring and preliminary anthropological investigations of the anthropological material deriving from archaeological excavation*

105

Hírek – News

125

Instruction to Authors

Form of submission

Electronic submission of manuscripts is required. Manuscripts should be prepared according to the general instructions below and attached to an email cover message to the Editor (bodzsar@ludens.elte.hu).

Manuscript/Article types

Scientific articles are comprehensive descriptions of original research and include a theoretical survey of the topic, a detailed presentation of results with discussion and conclusion. The length of an article including tables, graphs, and illustrations should not exceed twenty pages. Scientific articles shall be subjected to peer review by one expert in the field.

Brief notes/Short reports are presentations of original research from various anthropological fields that should not include a detailed theoretical discussion. Their aim is to acquaint readers with preliminary or partial results of research. They should not be longer than five pages. Brief note articles shall be subjected to peer review by one expert in the field.

Book reviews acquaint readers with the content of important book at home and abroad.

Originality of articles. Manuscripts submitted for publications in *Anthropologiai Közlemények* should not contain previously published material and should not be under consideration for publication elsewhere.

Language. Scientific articles and brief notes/short reports should be submitted in Hungarian or in English. Book reviews are published in Hungarian.

A manuscript should consist of the following subdivisions, each beginning on a separate page:

1. Abstract – should consist of 150 words or fewer, supplemented with no more than five keywords. 2. Introduction. 3. Material and Methods. 4. Results. 5. Discussion. 6. References/Literature cited. 7. Mailing address of the author (and if possible email address).

Figures and Tables. Tables and figures should be cited in the text. Figures and tables should not be integrated into the text. Indicate in between the paragraphs where the figures and tables are to appear in the text. Figures and tables should be sent electronically, figures must be saved in .xls, .jpg or .tif format.

Literature. References to the literature should be cited in the text. When references are made, use the following formats: if one author is cited: Bartucz (1961) or (Bartucz 1961); if a work by two authors is cited: Acsádi and Nemeskéri (1970) or (Acsádi and Nemeskéri 1970); if the work by three or more authors is cited: Tanner and his associates (1975) or (Tanner et al. 1975). The literature must be arranged alphabetically in the following style:

Bartucz, L. (1961): Die internationale Bedeutung der ungarischen Anthropologie. *Anthrop. Közl.*, 5: 5–18.

Tanner, J.M. (1961): *Education and Physical Growth*. Univ. London Press. pp. 144.

Format and form of manuscripts. Manuscripts should be written with Word for Windows, lines should be typed double-spaced and margins should be of 3 cm on A4 pages. Paragraphs should be separated with an empty line. The title and chapters should be written bold in font size 14. Two copies of original manuscript and a copy on a CD or a diskette must be given to the Editor. All articles must be proofread for professional and language errors before submission.

A szerkesztő címe: DR. BODZSÁR ÉVA

Address of Editor: 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/c.

ELTE Embertani Tanszék

Department of Biological Anthropology, Eötvös Loránd University

Tel.: 36-1-381-2161, Fax: 36-1-381-2162, E-mail: bodzsar@ludens.elte.hu

A kiadvány előfizethető és példányonként megvásárolható a Magyar Biológiai Társaságnál:

1027 Budapest, Fő utca 68. Tel.: 06 1 224-1423, E-mail: mbt@mtesz.hu, Honlap: <http://www.mbt.mtesz.hu/>
Pénzátutalás a Kereskedelmi és Hitelbank Rt.-nél vezetett 10200830-323-10061 számú számlaszámra történhet.

Subscription Information: Hungarian Biological Society

1027 Budapest, Fő u. 68, Tel.: +36 1 224-1423, E-mail: mbt@mtesz.hu, Web-site: <http://www.mbt.mtesz.hu/>

Bank transfer should be made to Kereskedelmi és Hitelbank Rt., Hungary

IBAN code: HU73 10200830 32310061, Bank account: 10200830-323-10061

